

HET VERKEERDE MEISJE

David Hewson bij Boekerij:

De Killing 1

De Killing 2

De Killing 3

Poppenhuis

Het verkeerde meisje

David Hewson

HET VERKEERDE MEISJE

ISBN 978-90-225-6911-5
ISBN 978-94-0230-437-4 (e-boek)
NUR 330

Oorspronkelijke titel: *The Wrong Girl*
Vertaling: Gert van Santen
Omslagontwerp: Wil Immink Design
Omslagbeeld: Wil Immink/Thinkstock
Zetwerk: Mat-Zet bv, Soest

© 2014 David Hewson
© 2015 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Er was iets nieuws op het voordek van de woonboot. Ze stond tussen de dode planten, het rottende hout en het verspreid liggende gereedschap en rees als een stralend baken boven het wintergrauwe water van de Prinsengracht uit: een levensgrote, zilverkleurige, plastic ballerina met een fonkelend, gekleurd lichtsnoer om haar hals, die op slanke benen een pirouette draaide.

Pieter Vos' terriër Sam zat aan de voeten van de pop en vroeg zich af of hij zou grommen of het ding zou likken. Rond de halsband over zijn dichte, ruwe vacht was een bonte slinger gedraaid. De hond vond het maar niets.

Het was de derde zondag van november. Kerstmis was niet meer ver weg en Sinterklaas stond voor de deur. De goedheiligman had de lange reis uit Spanje achter de rug en voer nu aan boord van zijn stoomboot de Amstel op. Het was kwart over twee.

Rechercheur Vos, die vandaag in de middagploeg zat, had vertrouwd gezelschap voor dit welkome intermezzo op de agenda van de Amsterdamse politie: twee van zijn politieagenten in burger van verschillende en soms botsende generaties. De relaxte rechercheur Dirk van der Berg – halverwege de veertig, fervent bierliefhebber en behorend tot het meubilair van het bureau aan de Marnixstraat – haalde het hondje aan en sprak liefkozende woordjes tegen het dier. Laura Bakker uit Friesland, die onlangs vijfentwintig was geworden en recentelijk bij het korps was gekomen, droeg een dikke winterjas. Haar lange rode haar viel om haar schouders en ze wierp een nijldige blik in de richting van de pop op de boeg. Vos wierp een blik op zijn eigen kleren: de gebruikelijke donkerblauwe duffelse jas, een verschoten spijkerbroek en sportschoenen die hun beste tijd hadden ge-

had. Hij had deze week naar de kapper gewild, maar was in plaats daarvan naar een Deense film gegaan. De krullende, donkere lokken hingen losjes over zijn kraag, wat hem af en toe een vuile blik opleverde van Frank de Groot, de commissaris van politie.

Zeven maanden geleden had een merkwaardige moordzaak rond een poppenhuis in een museum hem ruw uit zijn trieste, eenzame woonbootleventje gerukt en hem teruggebracht bij de Amsterdamse politie. Sommige dingen waren sindsdien veranderd. Enkele andere niet.

‘Wat is dat in godsnaam?’ vroeg Bakker.

‘Ik vind het wel wat,’ verklaarde Van der Berg voordat er een discussie kon ontstaan. ‘Wat het ook mag zijn...’

Bakker stampte met haar zware schoenen de loopplank op, haalde zonder iets te vragen een witte envelop uit de brievenbus en hield hem Vos voor. Er stond een logo van de gemeenteraad op.

‘Wedden dat het weer een waarschuwing is over de staat van je woonboot? Als je dat ding niet een keer fatsoenlijk opknapt, heb je straks een boete aan je broek.’

‘Ik ben ermee bezig...’

Ze wierp een blik op de zwart geschilderde, gammele opbouw waarvan de ramen met tape bij elkaar werden gehouden en schudde haar hoofd.

‘Een van de winkels om de hoek wilde hem wegdoen,’ zei Vos, en hij wees op de ballerina-pop. ‘Ik vond hem eigenlijk wel passen.’

‘Ik ook,’ beaamde Van der Berg. Hij wierp een hoopvolle blik in de richting van De Drie Vaten, aan de overkant van de straat op de hoek van de Elandsgracht. Vos’ stamkroeg was een bruin buurtcafé met zwarte bakstenen buitenmuren, een kale plankenvloer en gammele stoelen, dat het grootste deel van de dag was geopend. Het was er nu al druk. Je kwam er voor een lekker biertje, een snack, een kop koffie en een praatje. Het was een tweede thuis voor veel mensen uit de buurt, onder wie dorstige politieagenten van het bureau aan de Marnixstraat bij de kruising met de Elandsgracht. ‘Is er nog tijd voor...?’

‘We hebben dienst!’ zei Bakker, en ze gooide wanhopig haar armen in de lucht.

Van der Berg was een zwaargebouwde man met een vriendelijk, enigszins afgeleefd gezicht. Hij keek beledigd.

‘De dienst begint pas over een kwartier. Ik wilde alleen vragen of er nog tijd was voor een bak koffie.’

‘Niet echt,’ zei Vos, en hij schudde zijn hoofd.

Ze hadden een drukke, maar aangename dag voor de boeg. Sinterklaas zou in Amsterdam worden verwelkomd tijdens de intocht die live op de televisie zou worden uitgezonden. Er werden zeker driehonderdduizend bezoekers verwacht en er waren meer dan duizend politieagenten op de been. Tijdens de tocht van Sinterklaas over de Amstel was het centrum van de stad voor alle verkeer gesloten. De stoomboot werd omringd door een groot aantal privéscheepjes met mensen die een glimp van de goedheiligman wilden opvangen. Na aankomst zou de sint op zijn witte schimmel een optocht door de stad maken die eindigde op het Leidseplein. Daar zou hij door de burgemeester worden verwelkomd, waarna hij de menigte zou toespreken vanaf het bordes van de Stadsschouwburg. Overal waar hij kwam werd Sinterklaas vergezeld door vrolijk lachende Zwarte Pieten die snoepgoed uitdeelden aan alle kinderen – en aan verbaasde toeristen, die hun ogen uitkeken.

Als de sint op 6 december weer naar Spanje vertrok, kwam het land in de kerstsfeer. De pepernoten en de chocoladeletters maakten plaats voor kerststollen en musketkransjes, terwijl de etalages zich vulden met dennentakken en nepsneeuw.

Er was een tijd geweest waarin Vos het feest ook had gevierd. Toen hij zelf een gezin had. Een vrouw, Liesbeth, en een dochter, Anneliese. De poppenhuiszaak had hem dat alles ontnomen.

Vos bukte zich en glimlachte naar zijn hond. De wit met bruine foxterriër keek hem aan.

‘Je kunt niet mee naar het werk, vriend. Zelfs niet op een dag als vandaag.’

Sam bespeurde iets in de toon van zijn stem en versmalde zijn ogen, wachtend op wat er zou komen.

De riem kwam tevoorschijn en Sams kop ging omlaag. Vos liep met de hond naar De Drie Vaten en leverde hem samen met een zak vuile was bij het café af, een bijkomend privilege dat hem door eigenaresse Sofia Albers werd verleend. De terriër trok aan de riem. Hij wilde terug naar de gracht.

Van der Berg en Laura Bakker keken zwijgend toe. Bakker schudde opnieuw haar hoofd.

‘Oké,’ zei Vos toen hij weer bij de boot was. ‘Aan de slag. Weten jullie wat? Als we klaar zijn trakteer ik jullie op een lekkere hap. Ik weet een tentje dat de hele nacht open is.’

‘Bedoel je bier, chips en gratis gekookte eieren?’ vroeg Bakker.

‘Nee. Echt eten. In een restaurant.’

‘Ergens waar ze een fatsoenlijk toilet hebben? Ken je zulke gelegenheden? Echt?’

‘Zolang ze er’ – Van der Berg maakte een gebaar alsof hij een slok van een biertje nam – ‘ben ik je man. O, jee...’

Hij wees op De Drie Vaten, waarvan de zwarte bakstenen gevel aan de Elandsgracht een hoek maakte met de Prinsengracht. Meeuwen pikten aan afval op straat. Twee mannen, die ondanks het vroege tijdstip al dronken waren, stonden geduldig in de rij te wachten om hun lege flessen in de glasbak te gooien. Ernaast zette Sam zich schrap. Het dier weigerde naar binnen te gaan en wierp een dreigende blik vol hondenverontwaardiging in de richting van de woonboot.

‘Jammer dat we hem niet mee kunnen nemen,’ zei Bakker. ‘Ik bedoel... het is Sinterklaas. Wat kan er nou gebeuren?’

Vos keek haar even aan, zei niets, liep naar de hond en loodste hem aan zijn halsband het café in.

Toen hij weer naar buiten kwam keek hij uit over de Prinsengracht.

‘Lees jij geen kranten?’ vroeg Van der Berg. ‘Er wordt misschien tegen Zwarte Piet gedemonstreerd. Er schijnen mensen te zijn die hem racistisch vinden of zo. Respectloos.’

Terwijl hij het zei, naderde aan hun kant van de Prinsengracht een van sints hulpjes. Hij was lang, stevig gebouwd en droeg een enorme afropruik met overdreven kroeshaar, een glimmend rood pak en een belachelijke baret. Hij glimlachte, blij als een kind, droeg een bruine tas en hield voorbijgangers een visnet met een lange steel voor.

‘Het is ook respectloos,’ verzuchtte Bakker. ‘Dit is grutverdrie de eenentwintigste eeuw.’

Van der Berg sloeg zijn armen over elkaar en begon de preek af te draaien die Vos al zo vaak had moeten aanhoren. De keerzijde van de medaille.

‘Het is gewoon traditie,’ besloot hij.

‘Dat was ophangen ook. En het berenbijten.’

‘Jongedame...’

Vos sloot zijn ogen. Hij kon geen woord bedenken waarmee je de

slimme, onbeholpen rechercheur uit Friesland nog sneller op de kast kon krijgen.

Op dat moment werd de Zwarte Piet de commotie gewaar. Hij haastte zich over de klinkers in Bakkers richting, maakte een gracieuze buiging, zei hoe knap ze was, deed een handvol snoepgoed in zijn visnet en hield het haar voor.

Bakker stopte midden in haar tirade, glimlachte en pakte een paar pepernoten. Ze kamde met een hand haar haar naar achteren toen de man in het fleurige kostuum haar nog meer complimentjes gaf.

‘En nu braaf zijn, hoor,’ voegde Zwarte Piet eraan toe, terwijl hij aanstalten maakte om te vertrekken. ‘Anders zeg ik het tegen Sinterklaas.’

‘Ik ben dol op die dingen,’ zei ze giechelend, om vervolgens enigszins schuld bewust een pepernoot in haar mond te steken.

‘Ik ook,’ zei Van der Berg met een blik op de twee overgebleven exemplaren in haar hand.

Bakker negeerde hem.

‘Wat vind jij ervan?’ vroeg ze, terwijl ze zich omdraaide en naar Vos keek. ‘Van volwassen mannen die zich zwart schminken met Sinterklaas?’ Ze knikten naar Van der Berg. ‘Ben je het met hém eens? Of met mij?’

Sam verscheen achter een venster van het café en kraste met een poot over het glas. Hij kwispelstaartte vreugdeloos.

‘Voor de dag ermee,’ voegde Bakker eraan toe.

‘Ik vind,’ antwoordde Vos met zijn blik op de Zwarte Piet, die vrolijk verder huppelde langs de gracht, ‘dat het tijd is om aan het werk te gaan.’

Nog een Zwarte Piet, maar deze was klein en gezet. Hij had een rossige baard die plakkerig was van de zwarte schmink. De splinternieuwe pruik stond scheef op zijn hoofd en had een overdreven glans. Hij luisterde naar het aanzwellende rumoer van de menigte die voortschuifelde over straat. Zijn schichtige ogen schoten alle kanten op.

De spullen lagen op de beloofde plek, in de derde afvalcontainer van achteren in een smal, doodlopend steegje. Een blauwe, precies zoals ze hadden gezegd.

Twee pistolen. Twee messen. Drie granaten. Een eind touw. Een paar repen stof die als mondproppen of blinddoeken dienst konden

doen. Vijfduizend euro in een bundeltje en een vals Belgisch paspoort met een foto die twee dagen eerder was gemaakt in een hokje op het Centraal Station.

Een vel papier met geprinte instructies. Wat hij moest doen. Waar-naar hij moest uitkijken. Waar hij naartoe moest.

Hij was geboren in het noorden van Engeland. Geradicaliseerd na een tijdje in de gevangenis omdat hij ergens dronken had ingebroken. Toen hij weer vrij was, had hij een vlassig baardje laten staan en was hij een djellaba gaan dragen. Hij was tekeergegaan bij begrafenisstoeten van soldaten die in Afghanistan waren omgekomen. Hij had naar de juiste imams geluisterd. En hij had geleerd hoe hij leuzen moest brullen terwijl hij zijn wijsvinger in de richting van een camera priemde.

Nadat hij zijn naam in Mujahied Bouali had veranderd, had zelfs zijn moeder, een verpleegster, die haar man had verloren toen hij vier was, niets meer van hem willen weten. Hij zat er niet mee. Hij deed wat hem was opgedragen, en op een dag was het telefoontje gekomen. Niet Syrië of Somalië, zoals hij had verwacht, maar Amsterdam, onder de vleugels van een nieuwe meester. Een strenge, autocratische man die hem dingen had bijgebracht die hij al een tijdje had geweten, maar nooit onder ogen had willen zien.

Ze waren nu allemaal zijn vijand. Alle ongelovigen. Er was geen middenweg. Burgers bestonden niet. De decadente, onnadenkende massa leunde achterover en keek toe terwijl de wereld ineens stortte.

Er waren rechtschapenen en gedoemden. Daartussen was niets.

Behalve het geld was er een foto van een jong meisje in een roze jas-je. Een vel met instructies die hij uit het hoofd moest leren om zich er vervolgens van te ontdoen.

Hij las ze zorgvuldig en nam de foto goed in zich op. Die zag eruit alsof hij heimelijk op straat was genomen. Even vroeg hij zich af hoe ze zou heten. Toen besepte hij dat het er niet toe deed.

Hij borg de wapens, de messen, het touw en de repen stof in zijn roodfluwelen tas bij het snoepgoed.

Christelijk snoepgoed. Maar voedsel kende geen geloof.

Hij nam er een uit en proefde. Best lekker, dacht hij. En dat kwam waarschijnlijk door de specerijen die ze in het Oosten hadden gestolen.

Met zijn tas over zijn schouder liep hij het steegje uit. Het pak dat ze hem hadden gegeven was felgroen en te wijd. Op de bruine baret stond een felroze pluim.

Normaal gesproken zou hij zich belachelijk hebben gevoeld. Maar vandaag niet.

Het huis van Kuyper bevond zich op tien minuten fietsen van Vos' woonboot in een drukker, welvarender gedeelte van de stad, achter de Jordaan. Het was vier eeuwen oud en had drie verdiepingen en een piepklein trapgeveltje. Het stond aan de Herenmarkt, schuin tegenover het West-Indisch Huis, dat ooit het hoofdkwartier was geweest van de West-Indische Compagnie. Henk Kuyper vond het een interessante locatie. Op de binnenplaats van het statige herenhuis stond een standbeeld van Peter Stuyvesant, de zeventiende-eeuwse gouverneur van de voormalige overzeese provincie Nieuw-Nederland. De aristocraat was de kolonie kwijtgeraakt aan de Engelsen, die het door hem Nieuw-Amsterdam genoemde puntje van Manhattan tot New York hadden omgedoopt.

Tussen de computersessies en chatgesprekken met zijn wereldwijde netwerk van contactpersonen liep Kuyper soms naar het pleintje om er een kop koffie te drinken, naar de onverzettelijke trekken te staren van de man die het belangrijkste steunpunt van de Nieuwe Wereld had weggegeven en zich af te vragen wat hij van de eenentwintigste eeuw zou hebben gevonden. Eerdere versterkingen van Stuyvesant in Amerika stonden tegenwoordig bekend als Wall Street, Broad Street – ooit een gracht – en Broadway. De man die vanwege zijn houten rechterbeen de bijnaam 'Pieter Poot' had gekregen, lag begraven in de grafkelder van een kerk in The Bowery in Manhattan – zijn vroegere bouwerij – op het terrein van de voormalige familiekerk. Kuyper had er rondgelopen tijdens de Occupy Wall Street-protesten en er een tijdje in de buurt gekampeerd. Starend naar de eenvoudige stenen gedenkplaat in de westelijke muur die Stuyvesants laatste rustplaats aangaf, had hij nagedacht over de afstand tussen daar en hier.

Toch was Peter Stuyvesant voor de meeste mensen in de eenentwintigste eeuw alleen maar een sigarettenmerk. Zo ging het nu eenmaal met geschiedenis.

'Henk!' De stem van zijn vrouw kwam omhoog van de benedenliggende verdieping, schrill en kribbig. Hij hield niet zo van mensenmassa's. 'We zijn zover. Ga je mee of niet?'

'Niet,' fluisterde hij tegen het drukke beeldscherm.

Het was zondag, maar zijn contactpersonen wisten niet van op-

houden. Er zaten zeven e-mails in zijn postvak. Twee uit Den Haag. Twee uit Amerika. Drie uit het Midden-Oosten.

Hij hoorde haar de trap op stampen. Kuypers kantoor bevond zich onder het puntdak achter het geveltje. Het was een kleine ruimte die uitzicht bood op de klinkerstraat en de kinderspeelplaats achter het West-Indisch Huis. De hijsbalk boven de ramen was tegenwoordig hoofdzakelijk voor de sier, maar hij zat er waarschijnlijk al minstens drie eeuwen. Hij hield van deze kamer. Hij was er op zichzelf, afgezonderd van de rest van het huis. Een plek waar hij kon nadenken.

‘Kom je nou nog mee?’

Ze bleef in de deuropening staan met haar hand op de bovendorpel. Ze droeg een te korte winterjas. Saskia stond naast haar. Renata Kuiper was Belgische, afkomstig uit Brussel. Ze hadden elkaar ontmoet tijdens een bloedhete zomer, toen hij op een missie was in Kosovo. Ze had als studente aan een onderzoeksproject gewerkt. Ze was knap, had kort, bruin haar en gedroeg zich druk en ongedurig. Het was een korte, hartstochtelijke romance geweest in broeierige hotelkamers die roken naar cederhout en haar geur. Daarbuiten was de Balkan langzaam bezig geweest zich te herstellen van de nachtmerrie van de burgeroorlog.

Het was Henk Kuiper nauwelijks opgefallen. Ze waren smoorverliefd geweest. Toen was halverwege die wilde zomer haar alleenstaande vader onverwachts overleden. Het telefoontje was gekomen toen ze samen in bed lagen. Daarna had ze zich aan Henk vastgeklampt. Binnen een tijdsbestek van drie maanden waren ze getrouwd. Nog eens drie maanden later, in Amsterdam, bleek Renata zwanger. In een drukke, onbekende stad waar ze niemand kende had ze moeten leren omgaan met het idee dat ze echtgenote was en moeder zou worden.

‘Ga je mee, papa?’ vroeg Saskia.

Ze was acht en zou in januari negen worden. Het evenbeeld van haar moeder. Een smal, bleek gezicht. Hoge jukbeenderen. Blond haar dat later bruin zou worden, net als dat van Renata. Haar ogen waren zo blauw en helder als saffieren. Ze glimlachte niet veel, net als haar moeder.

‘Ik ben bang van niet, schat...’ Hij stond op vanachter zijn bureau, ging op zijn hurken voor haar zitten en raakte haar zorgvuldig geborstelde haar aan. Het was belangrijk om er tiptop uit te zien als je Sinterklaas en zijn hulpjes ging verwelkomen. ‘Papa moet werken.’

Voor de buitenwereld was Kuyper consultant op het gebied van milieuzaken. Zijn specialiteit was bodemverontreiniging, een studie die hij aan de universiteit had gevolgd. Soms ging hij op zakenreis, meestal naar derdewereldlanden, waar het niet altijd veilig was. Maar dat was gewoon werk. Woorden die je op een visitekaartje zette. Hij bracht minstens de helft van zijn tijd anoniem op het internet door, waar hij op activistische internetfora advies gaf over elk denkbaar onderwerp, van *fracking* tot biobrandstof en genetisch gemodificeerde gewassen. Om de verantwoordelijken aan te pakken, en mensen uit de rechtse hoek. Om her en der brandjes te stichten en ze elders te doven. Altijd onder dezelfde anonieme online-identiteit die hij doelbewust had gekozen: Stuyvesant. Hij gebruikte zelfs een portret van de oude man als avatar.

Saskia trok een pruillip.

‘Wil je Sinterklaas dan niet zien?’

Hij glimlachte, maar gaf geen antwoord.

Ze begon af te tellen op haar gehandschoende vingers.

‘Je hebt hem gemist op de boot. Je hebt hem gemist toen hij op zijn paard reed...’

Zijn vrouw keek hem aan.

‘Je kunt toch wel één dagje overslaan met het redden van de wereld, Henk? Even wat leuks doen met je gezin?’

Kuyper duwde zijn bril omhoog op zijn neus en slaakte een zucht. Vervolgens wees hij op de computer.

‘Je weet dat ik niet van mensenmassa’s hou. Al die drukte...’ Hij raakte zijn dochters wang aan. ‘Daar houdt papa gewoon niet zo van.’

Het meisje stampvoette en sloeg haar magere armen om haar bovenlichaam, strak tegen de knalroze jas die hij een week eerder voor haar had gekocht. My Little Pony. Haar favoriet van de boeken en de televisie. Hij stak een hand uit en kneep zachtjes in haar elleboog.

‘Die heb je van Sinterklaas gekregen, hè? Hij is al vroeg dit jaar.’

‘Nee.’ De pruillip werd groter. ‘Ik heb hem van jou.’

‘Misschien ben ik Zwarte Piet wel. In vermomming.’ Hij gebaarde naar de deur. ‘Gaan jullie maar. Vanavond maak ik het goed, dan eten we pizza. Beloofd.’

Hij luisterde naar hoe ze de smalle trap af liepen. Een paar zware voetstappen, een paar lichte. Vervolgens rolde hij zijn stoel naar het venster en keek omlaag, naar de straat. Zijn vrouw duwde de dure

oranje bakfiets naar buiten die hij voor ze had gekocht. Ze stapte op. Saskia ging in de bak zitten.

Zijn telefoon ging over. Het gesprek duurde nog geen minuut.

Aan de overkant van de straat zag hij de eerste Zwarte Piet. Er struinden er honderden door de stad, tot groot vermaak van de buitenlandse toeristen. Iedereen kon een pak huren en wat schmink en lipstick opdoen, zo'n suffe pruik opzetten, een jasje met tierelantijn-tjes en een fleurige pofbroek aantrekken en gouden oorringen indoen. Als je dan nog een zak met snoep kocht, kon je dat aan iedereen uitdelen die je tegenkwam.

Een aantal van zijn onlinecontactpersonen had zich erover beklaagd. Dat het racistische stereotypen waren. Kuyper had gedaan wat hij graag deed op het internet: mensen corrigeren. Zwarte Piet had waarschijnlijk niets met Afrika te maken. Het idee stamde van een oudere, duisterder traditie waarvan de wortels niet uitsluitend een geografische oorsprong hadden. Volgens een theorie stelden ze duivels voor die in naam van het goede door Sint-Nicolaas waren geknecht.

Hij wist niet zeker of het klopte, maar hij genoot ervan om mensen op hun plaats te zetten.

Hij zag een tweede Piet de hoek om komen, de Herenmarkt op. Het was alsof hij zich had verscholen achter de glijbanen op het speelplaatsje. Alsof hij op iemand had gewacht.

Saskia zwaaide, en ze riep iets. Hij hoorde haar opgewonden stem omhoogkomen uit de straat.

De nieuwe Piet droeg een felgroen pak en een bruine baret met een roze veer. Hij glimlachte niet.

Als hij het meisje al hoorde, liet Zwarte Piet dat niet merken. Hij had een roestige fiets aan de hand en liep het oude ijzeren pissoir binnen dat bij de brug over de Brouwersgracht stond, waar de Herenmarkt richting centrum ging.

Kinderen krijgen niet altijd wat ze vragen, zei Henk Kuyper in gedachten, en hij richtte zich weer op zijn e-mails.

Toen ze bij het Leidseplein kwamen, waar de optocht op zijn hoogtepunt was, was Bakker heel blij dat ze Sam niet hadden meegenomen. Ze was een plattelandsmeisje uit Dokkum en woonde pas sinds de lente in Amsterdam. Thuis had ze de sinterklaasoptocht een paar keer op tv gezien, maar dat had haar onmogelijk op de realiteit kunnen voorbereiden.

De stad was veranderd in één uitgelaten mensenkluwen. De massa strekte zich uit van het IJ tot aan het centrum, de musea en de grachtengordel. Jong en oud hadden glitters en versieringen in het haar. Vaders droegen peuters op hun schouders. Moeders hielden baby's in de lucht, hoewel ze te jong waren om te beseffen wat alle herrie en alle kleuren betekenden. Iedereen probeerde een glimp op te vangen van Sinterklaas in zijn rode tabberd, die op zijn witte schimmel over het Rokin reed, wuivend naar de menigte.

Vos en Van der Berg moesten op deze dag talloze malen dienst hebben gehad. Ze wisten waar ze moesten staan en wat ze moesten doen. Ze luisterden naar de radio en bleven aan de rand van het gedrang, op de uitkijk naar zakkenrollers, zatlappen en lastige drugsgebruikers om die onopvallend te verwijderen.

Er was al een Zwarte Piet met lange vingers ingerekend. De man was uiterst discreet aangehouden door Van der Berg terwijl hij een portemonnee uit de achterzak probeerde te wriemelen van iemand die zo dom was geweest om alleen in een sweatshirt en een spijkerbroek de straat op te gaan. Ze waren schappelijker geweest tegen lastposten die te veel bier ophadden. Een knikje van Van der Berg, een woordje van Vos, een vuile blik van Bakker, en de onbenullen kozen eieren voor hun geld.

Politieagenten in uniform hielden zich bezig met het zichtbare deel van de operatie – mensen naar de voor het publiek bestemde plekken loodsen om ze op voldoende afstand te houden van de route die de sinterklaasoptocht volgde door het hart van Amsterdam. Het ging om beheersing, niet om dwang. Driehonderdduizend mensen... geen politiemacht ter wereld kon hopen meer te doen.

Ze hadden de optocht gevolgd tot aan de laatste bocht, bij het Leidseplein. Het was inmiddels twintig over drie. Over tien minuten zou Sinterklaas hier arriveren om te worden verwelkomd door de burge-meester. Om tien voor vier zou hij de kinderen van de stad toespreken vanaf het bordes van de Stadsschouwburg, waarna iedereen zijns weegs zou gaan, naar de hotdogkraampjes, de snoepverkopers, de winkels en ten slotte voldaan naar huis.

Vos en Van der Berg maakten een babbeltje met een man in een clownspak die haast niet meer op zijn benen kon staan. Ze adviseerden hem naar huis te gaan en een dutje te doen.

Uit eten met deze twee mannen. Over het algemeen leken ze te le-

ven van cafésnacks en bier. Laura Bakker had geen idee wat Vos met ‘echt eten’ bedoelde. Of van wat voor restaurants hij hield. Ze hadden elkaar zeven maanden geleden voor het eerst ontmoet tijdens de poppenhuiszaak. Inmiddels maakte ze officieel deel uit van zijn team in burger. Ze waren behalve collega’s ook vrienden. Ze had medelijden met hem. Ergens vermoedde ze dat hij ook medelijden met haar had omdat ze in haar eentje naar Amsterdam was gekomen en hier nauwelijks vrienden had.

Geen één, eerlijk gezegd.

Ze vroeg zich juist af waar ze de kerstdagen zou doorbrengen – in Amsterdam, of thuis in Dokkum – toen ze achter zich een boze stem hoorde. Ze draaide zich om. Een lange vrouw in een duur uitziende modieuze jas ging ergens over tekeer tegen een politieagente. Ze omklemde de hand van een verveeld uit haar ogen kijkend meisje in een knalroze jasje met pony’s erop.

Bakker liep erheen, toonde haar legitimatie en bood glimlachend aan haar te helpen.

‘Waarom luisteren jullie niet naar me?’ zei de vrouw, die steeds bozer werd. ‘Er is hier iets niet in de haak.’

De Oude Nieuwstraat bevond zich op vijf minuten lopen van het huis van Kuyper aan de Herenmarkt. Het was een smal, oud straatje achter de gracht die door Amsterdammers ‘het’ Singel werd genoemd. Hanna Bublik, die net negen maanden in de stad was na haar vlucht uit Georgië, woonde er met haar acht jaar oude dochter Natalya in het dakkamertje van een smal huis in de buurt van de Lijnbaanssteeg. De woning was nauwelijks groter dan Henk Kuypers kantoor. Er stonden twee eenpersoonsbedden. De badkamer met toilet moesten ze delen met een jonge Filippijnse vrouw, Chantal Santos, die een verdieping lager woonde.

Overdag leek het op het eerste gezicht een gewone autovrije straat, zoals er in Amsterdam veel waren: overal fietsen, een buurtwinkelkje op de hoek, een paar coffeeshops en wat seksboetiëks. Even verderop in de Spuistraat kon je Thais eten, je inschrijven voor scientology, op de tram stappen of naar het Amsterdam Museum lopen. Maar de Oude Nieuwstraat was geen gewoon stukje stad: er waren opvallend veel grote, lege ramen. Het werd het Singelgebied genoemd, een tweede rosse buurt buiten het grotere Wallengebied. Het was er goedko-